

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М. Кулик
"___" _____ 2012 р.

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ
про інституційний репозитарій (електронний архів)
Національного авіаційного університету

СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012

КИЇВ

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 2 з 11	

(Ф 03.02-31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Прізвище	Посада	Дата
Розробник		В. Вахнован	Директор НТБ	
Узгоджено		В. Харченко	Проректор з наукової роботи	
Узгоджено		Ю. Шпак	Начальник відділу кадрів та документозабезпечення	
Узгоджено		В. Паламарчук	Начальник юридичного відділу	
Узгоджено		О. Безнос	Заступник начальника НМВ	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 3 з 11	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні поняття, завдання, принципи формування інституційного репозитарію (електронного архіву) Національного авіаційного університету (НАУ), а також регламентує основні засади управління репозитарієм.

1.2. Інституційний репозитарій НАУ – це електронний архів для систематизації та зберігання електронних копій документів наукового, освітнього й методичного призначення, створених викладачами, співробітниками, аспірантами, студентами НАУ, а також іншими особами, котрий надає до цих матеріалів постійний відкритий безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет.

1.3. Репозитарій є частиною загальної електронної колекції Науково-технічної бібліотеки (НТБ) НАУ.

1.4. Інституційний репозитарій НАУ має скорочену назву «erNAU», яка є аббревіатурою повної назви англійською мовою (Electronic Repository of the National Aviation University). Адреса репозитарію в Інтернеті: <http://er.nau.edu.ua/>.

1.5. Функціонування репозитарію здійснюється відповідно до чинної міжнародної, загальнодержавної законодавчої і внутрішньоуніверситетської нормативної бази та цього Положення. До цього Положення у мотивованих випадках за наказом ректора або за рішенням Вченої ради можуть вноситися відповідні зміни.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

2.1. Автор – фізична особа, котра своєю творчою працею створила твір, і якій належить виняткове право щодо твору, відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права» чи договору.

2.2. Відкритий доступ – безкоштовний повнотекстовий доступ користувачів до матеріалів, розміщених у мережі Інтернет, з правом читати, завантажувати, копіювати, розповсюджувати, друкувати та посилатися на тексти.

2.3. Депозитор – особа, яка здійснює архівування матеріалів в репозитарії.

2.4. Інституційний репозитарій – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

2.5. Самоархівування – розміщення авторами електронних версій своїх наукових праць у загальнодоступних архівах електронних документів.

3. ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ РЕПОЗИТАРІЮ

3.1. Завдання erNAU:

- Забезпечити централізоване й тривале зберігання в електронному вигляді повних текстів творів.

- Сприяти зростанню популярності НАУ та підвищенню якості наукової комунікації шляхом розповсюдження в глобальній мережі результатів досліджень, які проводяться в університеті.

- Сприяти розширенню читацької аудиторії та збільшенню кількості цитувань наукових публікацій співробітників НАУ, шляхом надання до них вільного доступу широкому колу користувачів Інтернет.

- Стимулювати приєднання науковців НАУ до європейських та світових наукових спільнот.

- Створити надійну й доступну систему обліку публікацій наукових робіт факультетів та окремих працівників НАУ.

	<p style="text-align: center;">Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 4 з 11	

3.2. erNAU виконує такі функції:

- Сприяння навчальному процесу.
- Сприяння науково-дослідницькому процесу.
- Задоволення інформаційних запитів користувачів.
- Поповнення фонду НТБ оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань та їх зберігання.
- Розвиток нових форм обслуговування читачів.

4. УПРАВЛІННЯ РЕПОЗИТАРІЄМ

4.1. Загальне управління erNAU здійснює координаційна рада з роботи з університетським репозитарієм, яка призначається наказом ректора. Координаційну раду очолює проректор з наукової роботи, до ради входять директор НТБ, директор Науково-дослідного інституту інтегрованих телекомунікаційних технологій (НДІ ІТТ), заступник директора НТБ з питань інформаційно-технічного забезпечення, завідувач відділу інноваційних телекомунікаційних технологій НДІ ІТТ, провідний науковий співробітник Науково-дослідної частини (НДЧ), адміністратор erNAU.

4.2. Науково-технічна бібліотека університету виступає координатором і основним виконавцем процесу створення репозитарію та призначає адміністратора erNAU.

4.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує НДІ ІТТ.

4.4. За збереження електронних документів репозитарію відповідає НДІ ІТТ.

4.5. Усі суперечливі питання щодо внесення або вилучення документів із репозитарію, кола осіб, які можуть розміщувати свої документи, структури спільнот і порядку їх розміщення вирішує координаційна рада.

4.6. За потребою до роботи з університетським репозитарієм долучаються працівники будь-якого відділу НТБ або НДІ ІТТ, заступники директорів інститутів з наукових питань, завідувачі кафедр.

5. СТРУКТУРА ТА ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ РЕПОЗИТАРІЮ

5.1. Структура кореневого каталогу erNAU складається з фондів спільнот. Як спільноти в репозитарії виділені такі підрозділи НАУ:

- Науково-технічна бібліотека;
- Гуманітарний інститут;
- Інститут економіки та менеджменту;
- Інститут міжнародних відносин;
- Інститут аерокосмічних систем управління;
- Юридичний інститут;
- Інститут аеронавігації;
- Інститут інформаційно-діагностичних систем;
- Інститут аеропортів;
- Інститут екологічної безпеки;
- Інститут ІКАО;
- Інститут новітніх технологій;
- Інститут заочного та дистанційного навчання;
- Інститут післядипломного навчання;
- Інститут доуніверситетської підготовки;
- Науково-дослідний інститут інтегрованих телекомунікаційних технологій;

	<p style="text-align: center;">Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 5 з 11	

- Факультет комп'ютерних наук;
- Факультет комп'ютерних систем;
- Факультет по роботі з іноземними студентами;
- Факультет підготовки офіцерів запасу;
- Науково-дослідна частина;
- Авіакосмічний ліцей;
- інші підрозділи університету.

Крім того, виділені такі відокремлені структурні підрозділи НАУ:

- Житомирський військовий інститут ім. С.П. Корольова;
- Професійний ліцей;
- Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування;
- Промислово-економічний коледж;
- Слов'янський коледж;
- Кременчуцький льотний коледж;
- Київський радіомеханічний коледж;
- Васильківський коледж;
- Криворізький коледж;
- Кіровоградська льотна академія;
- Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки;
- Український науково-дослідний центр хімотології та сертифікації паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин.

5.2. Для представлення робіт окремих осіб, які не належать до жодного з наукових підрозділів НАУ, в еrNAU створено спільноту «Авторські роботи окремих дослідників». Для представлення робіт студентів НАУ створено відповідну спільноту «Роботи студентів». Для представлення праць аспірантів та докторантів створено спільноту «Роботи аспірантів та докторантів». Для зручності доступу до матеріалів, розміщених в еrNAU, виділені також спільноти, які вказують на тип матеріалу: «Дисертації та автореферати» та ін.

5.3. Кожна спільнота може поділятися на підрозділи та колекції. Завідувачі кафедр або керівники підрозділів призначають відповідальних за наповнення колекцій згідно з наказом ректора НАУ від 04.10.2012 р. №235/од.

5.4. Із розвитком архіву, поділ за спільнотами, підрозділами та колекціями може змінюватися.

5.5. За формою подання інформаційних даних та відомостей до фонду еrNAU можуть бути залучені як електронні аналоги друкованих видань, так і самостійні електронні видання, які не мають аналогів, зафіксованих на інших носіях.

5.6. У фонді репозитарію містяться видання, а також посилання на мережеві ресурси (адреси, які вказують на фізичне місце розташування електронного документа в локальній мережі чи Інтернеті).

5.7. Фонд еrNAU містить такі види ресурсів:

- електронні видання (мультимедійні видання, програмні продукти тощо) методичного призначення, розроблені викладачами та співробітниками університету для організації навчального процесу в порядку виконання службового завдання, котрі є власністю НАУ;
- електронні видання методичного призначення, розроблені викладачами та співробітниками університету для організації навчального процесу в ініціативному порядку, котрі є власністю авторів;
- електронні видання – аналоги друкованих видань із фонду НТБ НАУ, створені із застосуванням методів сканування текстів;
- повнотекстові документи, створені підрозділами університету;

	<p style="text-align: center;">Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 6 з 11	

- електронні колекції магістерських робіт студентів університету;
- електронні видання матеріалів конференцій НАУ та публікації електронних журналів університету.

5.8. Хронологічні рамки для документів, які можуть бути розміщені в erNAU, не встановлюються.

5.9. Рівні доступу до матеріалів у erNAU, які встановлюються відповідальними за наповнення колекцій у підрозділах та адміністратором erNAU:

- необмежений мережевий доступ (матеріали користувацького фонду, доступні через глобальну мережу);
- обмежений доступ (матеріали користувацького фонду, доступні через локальні та корпоративні мережі);
- обмежений автономний доступ (резервні копії друкованих видань співробітників університету та сторонніх авторів, котрі є дублетними щодо матеріалів користувацького фонду НТБ НАУ);
- закритий доступ.

5.10. Джерелами формування фонду визначені такі: оцифрування видань, що зберігаються у фондах бібліотеки, кафедр університету тощо; добір електронних видань, вільно розміщених в Інтернеті; добір видань на переносних (зовнішніх) електронних носіях (CD-ROM та ін.); надходження електронних документів від авторів/правовласників тощо.

6. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДАНИХ ТА РОЗМІЩЕННЯ ПУБЛІКАЦІЙ У РЕПОЗИТАРІЇ

6.1. Репозитарій поповнюється документами, котрі самостійно архівують автори. Для отримання можливості самоархівування автор повинен зареєструватися та отримати права депозитора у адміністратора erNAU.

6.2. На прохання автора адміністратор erNAU може надати права депозитора бібліотекарю або представникові спільноти, котрий здійснить архівування матеріалу, переданого автором в електронному вигляді.

6.3. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Проте рекомендуються для використання певні формати для кожного з видів:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe PDF, Microsoft Word	pdf, doc
Презентація	Microsoft Powerpoint	ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Зображення	JPEG, GIF	jpg, gif
Аудіо	WAV, MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mpe

6.4. Розміщення матеріалів в erNAU вимагає заповнення таких полів метаданих (описової інформації):

- заголовок твору;
- прізвища авторів;
- ключові слова;
- анотація (за наявності).

6.5. Роботи аспірантів і студентів будуть розміщені в erNAU за наявності рекомендації наукового керівника, який реєструється у репозитарії та підтверджує свою рекомендацію.

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про інституційний репозитарій (електронний архів) Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 4.2.1(04)-01-2012
		стор. 7 з 11	

6.6. На прохання автора бібліотека вилучає електронну публікацію з відкритого доступу або замінює її прихованою формою повного тексту. Усі запити на відклик матеріалів мають проходити через адміністратора еrNAU.

6.7. Якщо факультет (вчена рада інституту або факультету) визнає низький рівень роботи, представленої автором у факультетській спільноті репозитарію, координаційна рада дає доручення адміністратору еrNAU вилучити цей документ.

7. АВТОРСЬКИЙ ДОГОВІР

7.1. Електронні видання, що складають фонд електронної бібліотеки, є об'єктами авторського права й охороняються законодавством України та міжнародними конвенціями.

7.2. Відкритий доступ не скасовує авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані й зберігаються за ним незалежно від способу публікації.

7.3. Копії матеріалів, що розміщені в еrNAU, можуть бути відтворені, представлені чи передані третій стороні й збережені в базах даних у будь-якому форматі та на будь-якому носію з некомерційною метою без попереднього узгодження. При цьому зміст матеріалу не може бути змінений жодним способом та обов'язково мають бути вказані:

- автор(и), назва та всі інші елементи бібліографічного опису;
- гіперпосилання та/або URL на сторінку оригінальних метаданих.

7.4. Повнотекстові матеріали та інші цифрові дані (наповнення) не можуть бути продані або іншим способом реалізовані з комерційною метою без офіційного дозволу власників авторських прав.

7.5. Автори можуть розміщувати лише свої власні роботи, при цьому погоджуючись із умовами авторського договору, який пропонує система.

7.6. За якість розміщених матеріалів відповідають автори.

7.7. Автори несуть повну відповідальність за будь-які порушення авторського права в матеріалах, розміщених у еrNAU.

7.8. Твір не може бути розміщений у репозитарії НАУ, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

